

ÖNERİLER

1. Toplu taşıma araçlarında insanların elektromanyetik kirliliğe maruz kalmasının önlenmesi için telefonların kapalı tutulması zorunlu hale getirilmelidir.
2. Çocukların, yaşlıların ve hamilelerin yakınında cep telefonu kullanılmamasına dikkat edilmeli, zorunlu olmadıkça kullanılmaması, kullanılması halinde kısa süreli görüşme sonrasında telefonun kapatılmasına özen gösterilmesi gerekmektedir.
3. Yönetmeliklere uygun olmayan GSM tesislerine ruhsat verilmemeli, ruhsat verilen baz istasyonlarında ise periyodik olarak ölçüm ve denetlenme çalışmaları yapılmalıdır. Güvenlik sertifikası ve ölçüm değerleri halkın rahatlıkla görebileceği yerlere asılmalıdır.
4. İlgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından basın-yayın yolu ile elektromanyetik kirlilik konusunda uluslararası çalışmalara ilişkin halkı bilgilendirecek programlar yapılmalıdır.
5. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yürütülen Elektromanyetik Alan Projesi'nde cep telefonu SAR değerleri için en fazla 0.1 W/kg SAR değeri önerilmektedir. Bu değer üzerindeki cep telefonlarının ithalatının sınırlandırılması ve kullanılmaması tercih edilmelidir. (SAR, (Specific Absorbtion Rate-Özgül Soğurma Oranı) cep telefonu kullanılırken vücudun soğurduğu elektromanyetik enerjisi miktarı ölçüsüdür. Diğer bir deyişle vücudun 1 kg'nın sıcaklığını 1° C yükselten elektromanyetik enerji miktarıdır.)
6. Tüketicinin korunması veya bilgilendirilmesi için cep telefonları üzerinde SAR değerlerinin yazılması zorunlu hale getirilmelidir.
7. Kamu sağlığına önem veren ve riskleri asgari düzeyde tutmaya çalışan bazı ülkeler gibi Türkiye de Uluslararası İyonize Olmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu'nun (ICNIRP) belirlediği elektrik alan şiddetinin 1/10 düzeyini kullanmalıdır. Cihaz başına 900 Mhz için 4 V/m, 1800 MHz ve 2100 MHz için 6 V/m olarak yeniden düzenlemelidir.
8. Kablosuz iletişim sistemine alternatif yöntemler teşvik edilmelidir. Zorunlu olmadıkça okullarda kablosuz iletişim kullanımına gidilmemelidir.
9. Halk kablosuz telefon, kablosuz internet ve cep telefonu kullanımıyla oluşabilecek riskler konusunda bilgilendirilmeli, kullanıcıların kablosuz telefon konuşmalarını kısaltmaları ve uzun konuşmalar için sabit hatları kullanmaları konusunda uyarılar yapılmalıdır.
10. Küçük çocukların ve gençlerin kablosuz telefon ve cep telefonu kullanımı mümkün olduğunca kısıtlanmalı ve telefon şirketlerinin onlara yönelik pazarlama yapımları ivedilikle yasaklanmalıdır. Elektromanyetik kirlilikten kaynaklı halk sağlığı boyutu da dikkate alınarak, reklam ve kampanyaların duyuru ve tanıtım biçimine ilişkin olarak Reklam Kurulu tarafından ilkeler belirlenmeli ve denetim yapılmalıdır. Bu kapsamda Radyo ve Televizyon Üst Kurulu da üzerine düşen görevi yapmalıdır.

11. Elektromanyetik alan yayan cihazların yakınına girişleri kısıtlayarak ve cihazın ekranlanmasını sağlayarak çalışanlar korunmalıdır.
12. Anten ve kulelerin kurulacağı yerler, insanların maruziyetini en aza indirgeyecek şekilde planlanmalıdır.
13. Yerleşim alanlarında elektromanyetik alanlara aşırı duyarlı insanlar için kablosuz iletişimin olmadığı alanlar oluşturulmalıdır.
14. Cep telefonu sektörü (ilgili bakanlıklar ve işletmeciler düzeyinde) gelirlerinin bir kısmının elektromanyetik alanların sağlık/biyolojik etkilerini araştıran bağımsız kurum ve kuruluşlara aktarılması yönünde gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
15. Baz istasyonlarının kurulumunda uyulması gereken hususlar ve halk sağlığı konusunda Ulaştırma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bilgi İletişim Teknolojileri Kurumu, GNRK ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile (EMO, TTB gibi) işbirliği yapmalıdır. Elektromanyetik kirliliğin denetimi konusunda tek yetkili kurum, BTK olmamalıdır.
16. Baz istasyonlarının inşa edilmesinde cep telefonu işletmecileri; yerel yönetimlere, yerel çevre ve sağlık otoritelerine kurdukları antenin yükseklik, frekans, güç yoğunluğu ve elektromanyetik alan şiddeti gibi teknik detaylarını içeren; 16 Mayıs 2009 tarihinde yürürlüğe giren “Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik” uyarınca hazırlanması gereken ölçüm değerleri tablosu ve güvenlik sertifikası bilgilerini vermekle yükümlü tutulmalıdır.
17. Yerel yönetimler baz istasyonları raporlarının güncelleştirilmiş listelerini tutmak, baz istasyonu envanterini çıkartmak, haritalandırmasını yapmak ve gerektiğinde bu bilgileri halka vermekle yükümlü olmalıdır. Her vatandaş yaşadığı şehir ve mahalle ile ilgili söz konusu bilgileri sadece yerel yönetimlerden değil, Ulaştırma Bakanlığı ve diğer ilgili Bakanlıklardan ücretsiz telefon hattı aracılığı ile kolaylıkla temin edebilmelidir. Ayrıca bu konulara ilişkin her türlü bilgiye ilgili bakanlıkların web sitelerinde de yer verilerek, bilgiye herkesin ulaşabilmesi sağlanmalıdır.
18. Sağlık Bakanlığı; elektromanyetik dalgaların insan sağlığı üzerindeki riskleri konusunda halkı bilgilendiren, sağlık şikâyetleri ve rahatsızlıklarını istatistik verilere dönüştüren, tanı ve tedavi kapsamlı bir merkez kurmalıdır. Sözü edilen bu sağlık merkezi, Dünya Sağlık Örgütü ve benzeri uluslararası kurumlarla koordineli çalışacak biçimde yapılandırılmalıdır.
19. BTK’ya bağlı bölge müdürlüklerinin yurt genelinde denetim ve kontrolü yeterince uygulayabilecek yapılanmaya sahip olmadıkları görülmektedir. Üniversiteler ve kamu hizmeti veren meslek odaları gibi bağımsız ve tarafsız kuruluşlar gerekli ölçüm ve denetimleri gerçekleştirmek suretiyle halktan gelen şikâyetlere cevap verilebilecek şekilde yapılandırılmaları gerekmektedir.

20. Baz istasyonlarının Elektrik alan şiddeti değerlerinin denetim ve kontrol altına alınması amacıyla, elektronik ortam üzerinden BTK bünyesinde çalışan bir merkezde toplanması, söz konusu bilgilerin anlık olarak izlenmesi ve kayıt altına alınması sağlanmalıdır. Kamu sağlığı için çok büyük önem taşıyacak uzaktan denetim metoduyla yönetmelikle sınırlandırılan değerlerin üzerine çıkılması halinde gerekli uyarıların veya cezai işlemlerin yapılması sağlanabilecektir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre sağlık; her türlü fiziksel, ruhsal ve duygusal anlamda iyi olma durumudur. Bize düşen daima bireyi her şeyin üstünde tutan toplumsal yaklaşımlar olmalıdır.

Bu anlayışla,

Baz istasyonlarının çocukların bulunduğu hastane, çocuk bahçesi, kreş ve okul gibi yerlere veya yakınlara kurulmasından sakınılması,

- Baz istasyonlarını kurma kararında halkın duyarlılığı ve estetiğin göz önüne alınması,
- Cep telefonu operatörleri ile çevrede oturanlar arasında baz istasyonu kurulmadan önce bir anlaşmanın olmasına önem verilmesi gerekmektedir.